Projekto

„Lietuvos pažeistų durpynų tvarkymas, įgyvendinant Tyrulių paukščių apsaugai svarbių teritorijų (PAST) atkūrimo darbus“

(www.tyruliai-life.lt)

Nr. LIFE12 NAT/LT/001186

Pažangos monitoringo ataskaita iki 2016-03-31

Parengė: projekto asistentė I. Ringailaitė
Projekto asistentė J. Liaudanskytė
projekto vadovas L. Raudonikis

2016-03-31

Vilnius

PROJEKTO TERITORIJA:
Tyruliai, Radviliškio r.

PROJEKTO TRUKMĖ:
Pradžia: 2013-08-19
Pabaiga: 2017-08-31
(galimas 11 mėn. pratęsimas)

PROJEKTĄ ĮGYVENDINA:
Pagrindinis partneris:
Lietuvos ornitologų draugija;

Partneris:
UAB “Didysis tyrulis”

A.1 Tyrulių durpyno palankaus hidrologinio režimo atkūrimo projekto parengimas, nurodant galimas teritorijos apsėmimo alternatyvas

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Pasiekti rezultatai (kūriniai)*	*Pasiekimai*
LOD	**Veikla pabaigta**	2014-04-15	2014-11-30	Parengtas Tyrulių pelkės natūralaus hidrologinio režimo atkūrimo projektas, jis derinamas su atsakingomis institucijomis	• 2014-07-08 sudaryta paslaugų sutartis dėl hidrologinio režimo atkūrimo projekto parengimo bei projekto vykdymo priežiūros. • 2015-10-23 techninis projektas buvo galutinai oficialiai patvirtintas.

C.1 TYRULIŲ DURPYNO PALANKAUS HIDROLOGINIO REŽIMO ATKŪRIMAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
UAB „Didysis tyrulis“	Veikla vykdoma	Planuota 2014-11-30 Pradėta 2015-09-30	2016-06-30	Ne mažiau 30 užtvankų	Iki 2016-03-31 įrengta 10 užtvankų

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Vėluojant suderinti hidrologinio režimo pakeitimo projektą su atsakingomis institucijomis (veikla A. 1), negalėjo būti pradėtas C.1 veiklos vykdymas
- Darbus vykdo partneris UAB „Didysis tyrulis“.

C.2 KRŪMŲ IR KITOS SUMEDĖJUSIOS AUGALIJOS KIRTIMAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai*	*Numatyti pasiekimai*
UAB „Didysis tyrulis“; LOD	Veikla vykdoma	2014-01-01	2016-03-31	-	Krūmai ir sumedėjusi augalija turi būti iškirsta 250 ha sauso durpyno plotuose (vieną kartą).
				Įgyvendinta iki 2016-03-31	**169,70 ha** sutvarkyti: • 57,60 ha sutvarkė UAB „Didysis tyrulis“; • 112,10 ha – rangovai.

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Dėl lėto veiklos vykdymo tempo buvo papildomai perkamos darbų vykdymo paslaugos;
- Darbų eigą sulėtina šiltos žiemos, kuomet negalima buvo išvežti iškirstos augalijos panaudojant techniką;
- *Bus reikalingi tvarkymo plotų pakeitimai dėl dabartinės teisinės bazės ir planuojamo naujo miškotvarkos projekto (suderinta su stebėsenos komitetu);*
- *Reikalingas veiklos pratęsimas ir 2016–2017 m. žiemos sezonui.*

C.3 NENDRIŲ IŠPJOVIMAS BEI PAKARTOTINAS IŠPJOVIMAS APSEMTUOSE PLOTUOSE

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	**Veikla baigta**	2014-06-01	2015-09-30	20 ha išpjautų nendrynų	200 ha plote turi būti išpjauta 20 ha tankaus nendryno.
				Įgyvendinta iki 2015-09-02	**200 ha plote** išpjauta **25 ha** tankaus nendryno.

C.4 KRŪMŲ IR KITOS SUMEDĖJUSIOS AUGALIJOS KIRTIMAS UŽPELKĖJUSIUOSE PLOTUOSE

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
UAB „Didysis tyrulis“; LOD	Veikla vykdoma	2014-01-01	2017-03-31	-	Sumedėjusi ir kt. augalija turi būti išpjauta 200 ha plote 2 kartus
				Įgyvendinta iki 2016-03-31	Iš viso tvarkyti 200,58 ha: 26,70 ha pabaigti (išpjauta po du kartus): • 9,7 ha – UAB „Didysis tyrulis“; • 17 ha – rangovai. 173,88 ha išpjauta tik pirmą kartą: • 44 ha – UAB „Didysis tyrulis“; • 130 ha – rangovai.

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Dėl lėto veiklos vykdymo tempo buvo papildomai perkamos darbų vykdymo paslaugos
- Darbų eigą stabdo šiltos žiemos, kuomet negalima su technika įvažiuoti į tvarkymo plotus (panašu, kad reikės pratęsimo)
- Buvo keičiami keli tvarkymo plotai nemažinant bendro tvarkomo ploto – EK informuota.

C.5 NENDRIŲ IŠKIRTIMAS BEI PAKARTOTINAS IŠPJOVIMAS UŽPELKĖJUSIUOSE PLOTUOSE

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2014-06-01	Pradžioje 2016-09-30 Peržiūrėta 2017-03-31	-	Nendrės užplekėjusiuose plotuose turi būti išpjautos 100 ha plote 2 kartus.
				Įgyvendinta iki 2016-03-31	Iš viso tvarkyti 105,7 ha: • 26 ha pabaigti (išpjauta du kartus); • 79,70 ha išpjauti vieną kartą.

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Veiklos įgyvendinimui buvo perkamos nendrių išpjovimo bei pakartotino išpjovimo paslaugos. Projekto partneris atsisakė vykdyti šią veiklą (buvo numatyta paraiškoje) dėl techninių pajėgumų stokos;
- Buvo keičiami keli tvarkymo plotai nemažinant bendro tvarkomo ploto – EK informuota;
- Planuojama baigti laiku.

C.6 PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS KELIŲ TVARKYMO PROJEKTAVIMAS IR TVARKYMAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
UAB „Didysis tyrulis“	Veikla vykdoma	2014-05-01	2016-09-30	-	Turi būti suremontuota 8,5 km ilgio blogos kokybės kelio atkarpa
				Įgyvendinta iki 2016-03-31	Suremontuota 9,6 km blogos kokybės kelio ir darbai vykdomi šiuo metu.

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Kelią gadina važinėjantys žvejai;
- Nors paraiškoje nebuvo suplanuota, pietinėje durpyno dalyje esančiam keliui remontuoti buvo perkamas žvyras, kitos medžiagos. Tam panaudotos lėšos, kurios buvo numatytos greideriui įsigyti.

C.7 PRAVAŽIAVIMO Į DURPYNĄ KELIŲ UŽTVĖRIMAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
UAB „Didysis tyrulis“	**Veikla baigta**	2014-05-01	2014-09-30	-	Įrengtos 4 kelių užtvaros

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Kelio užtvaros neuždaromos vasaros metu, kad jų nesunaikintų bent projekto metu.

D.1 EX–ANTE IR EX-POST STEBĖSENOS SCHEMOS PARENGIMAS IR JOS ĮGYVENDINIMAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2013-09-01	2017-11-30	Galutinė monitoringo ataskaita pateikiama su galutine projekto ataskaita.	Parengta monitoringo metodika, kuri talpinama projekto svetainėje (2013-09-30); Visi stebėjimų duomenys įvedami ir saugomi GIS duomenų bazėje.

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Didelė teritorija su sunkiai pasiekiamomis vietomis – didina darbų apimtis;
- Pirmųjų metų duomenys parodė potencialiai naujas ES svarbos rūšis, kurios gali būti nominuotos kaip tikslinės, todėl vykdomas jų monitoringas (gulbė giesmininkė, plovinė vištelė, tetervinas, pilkoji meleta;
- Antroji metinė monitoringo ataskaita pateikiama stebėsenos komiteto tvirtinimui šiame posėdyje.

D.2 Projekto poveikio socio-ekonominėms sąlygoms ir ekosistemų funkcionalumui įvertinimas

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2014-10-30	2017-08-31	Turi būti parengta galutinė veiklos ataskaita, pateikiama su galutine projekto ataskaita.	Turi būti parengtos 3 kasmetinės ataskaitos, kuriose įvertinamas projekto veiklų socialinis ir ekonominis poveikis bei pateikiamos rekomendacijos projekto veiklų vykdymui.

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Dėl patirties stokos Lietuvoje bei kitų nenumatytų aplinkybių užtruko monitoringo eksperto (paslaugos tiekėjo) pasamdymas;
- Atsisakyta užsienio ekspertų paslaugų dėl problemų su pirmine medžiaga (nėra anglų k.);
- Sutartis su ekspertu dr. V. Naruševičius buvo sudaryta 2015-10-06;
- Tyrulių pelkės ekosistemų paslaugų įvertinimo pirmoji ataskaita pateikiama stebėsenos komiteto tvirtinimui šiame posėdyje.

E.1 VIZUALINĖS INFRASTRUKTŪROS ĮRENGIMAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
UAB „Didysis tyrulis“, LOD	**Veikla baigta**	2014-05-01	2015-06-30	Įrengtų informacinių stendų ir bokštų parengta vaizdinė medžiaga (nuotraukos, žemėlapis su įrengimo vietomis).	Pagaminti ir įrengti 5 informaciniai stendai; Pagaminti ir įrengti 2 apžvalgos bokštai.

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Antrasis apžvalgos bokštas pasiekiamas tik pėsčiomis arba lengvuoju spec. bei kai kuriuo lengvuoju transportu;
- Stendai skirtingi – 5 variantai, priklausomai nuo vietos ir naudojimo galimybių;
- 2 stendai įrengti apžvalgos bokšteliuose, 2 stendai – šalia vietinio susisiekimo kelio, 1 – netoli pietinio įvažiavimo;
- Bokštai įrengti 2014 m. lapkrityje, o stendai – 2016 m. gegužėje.

E.2 Filmo apie Tyrulių pelkės atkūrimą ir jos vertybes, projekto veiklas sukūrimas ir transliavimas nacionalinėse ir regioninėse televizijose

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2014-07-01	2015-11-30	Turi būti sukurtas projekto filmas (20 min. trukmės) LT ir EN kalbomis.	-

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Filmas pabaigtas gaminti ir YouTube versija demonstruota FB bei keliuose portaluose;
- Filmas demonstruotas šiame stebėsenos komiteto posėdyje;
- Šiuo metu vyksta kompaktinio disko leidyba.

E.3 RENGINIŲ ORGANIZAVIMAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2014-10-01	2017-06-30	-	Suorganizuoti 3 visuomenei skirti renginiai.
				Įgyvendinta iki 2016-03-31	Suorganizuoti 3 renginiai: - 2014-09-19 renginys „Tyrulių pelkės atstatymas: vertybės ir planuojami darbai“. - 2015-05-15 renginys „Naktiniai Tyrulių balsai“ vietos bendruomenės nariams ir kt. - 2015 m. spalio 6 d. ekskursija Radviliškio V. Kudirkos progimnazijai.

ARTIMIAUSI PLANUOJAMI RENGINIAI:

- 2016 m. balandžio 6 d. – paskaita Tytuvėnų RP lankytojams;
- 2016 m. gegužės 20 d. naktinė ekskursija į Tyrulių pelkę.

E.4 Projekto interneto svetainės sukūrimas ir palaikymas

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2013-09-01	2017-08-31	-	Sukurta projekto interneto svetainė: www.tyruliai-life.lt (2014-02-10). 393 apsilankymai/mėn. 512 seansai/mėn.

E.5 PROJEKTO VIEŠINIMAS MEDIA PRIEMONĖSE

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2013-09-01	2017-08-31	-	Turi būti parengti ir išplatinti: - 6 pranešimai spaudai; - 20 straipsnių; - 4 TV ir 4 radijo laidos.
				Įgyvendinta iki 2016-03-31	Parengta ir išplatinta: - >4 pranešimų spaudai; - >24 straipsniai; - 1 TV klipas/laida; - 1 radijo laida.

E.6 Informacinių leidinių apie Tyrulių pelkę ir projektą leidyba ir platinimas

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2013-09-01	2017-03-31	Turi būti parengta ir išleista: - projekto lankstinukas (1500 egz.); - brošiūra apie Tyrulių pelkę (2000 egz).	Kiekvienais projekto metais turi būti parengti ir išleisti sieniniai kalendoriai (po 500 egz.).
			Įgyvendinta iki 2016-03-31	Parengta ir išleista 500 egz. projekto lankstinukų, dar 1000 vnt. bus išleista pakoregavus tvarkymo plotus	Parengti ir išleisti 2014 m., 2015 m. ir 2016 m. seininiai kalendoriai po 500 egz.

- Brošiūra rengiama

E.7 LAYMAN ATASKAITOS PARENGIMAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla nepradėta	2017-05-01	2017-07-31	Turi būti parengta ir išleista projekto ataskaita visuomenei LT ir EN kalbomis (po 400 egz.).	-

E.8 SEMINARO APIE PAŽEISTŲ PELKIŲ ATKŪRIMO PATIRTĮ ORGANIZAVIMAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla nepradėta	2017-01-01	2017-06-30	Turi būti parengta ir išleista projekto seminaro informacinė medžiaga.	-

F.1 PROJEKTO ADMINISTRAVIMAS (LOD)

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2013-09-01	2017-08-31	-	• Sudaryta projekto partnerių jungtinės veiklos sutartis (2014-08-26); • Įdarbintas personalas projekto veiklų vykdymui; • Sudarytas projekto Stebėsenos komitetas (2014-02-13). • Pateikta projekto vidurio ataskaita (2015 m. gruodis), laukiama Europos Komisijos įvertinimo.

F.2 PROJEKTO ADMINISTRAVIMAS (UAB „DIDYSIS TYRULIS”)

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
UAB „Didysis tyrulis“	Veikla vykdoma	2013-12-01	2017-08-31	-	Sudaryta projekto partnerių jungtinės veiklos sutartis (2014-08-26); Įdarbintas personalas projekto veiklų vykdymui. 2015 m. pabaigoje pasikeitė projekto koordinatorius – R. Bukantas vietoje L. Nemanio

F.3 PROJEKTO VEIKLŲ STEBĖSENA

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2013-10-01	2017-08-31	-	Turi būti parengtos 4 projekto veiklų stebėsenos ataskaitos, pristatomos projekto Stebėsenos komitetui ir talpinamos projekto interneto svetainėje.

PROBLEMOS/PAŽANGA:

- Viena (2014 m.) ataskaita patvirtinta projekto priežiūros komiteto;
- Viena (2015 m.) ataskaita teikiama projekto stebėsenos komiteto tvirtimui šiame posėdyje.
- Bus pateiktos dar dvejų metų (2016 ir 2017) bei galutinė ataskaitos.

F.4 „AFTER-LIFE“ KOMUNIKACIJOS PLANO PARENGIMAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla nepradėta	2017-07-01	2017-11-30	Turi būti parengtas After-LIFE komunikacijos planas ir pateiktas su galutine projekto ataskaita.	Turi būti parengtas After-LIFE komunikacijos plano projektas.

F.5 KOMUNIKAVIMAS SU KITAIS PROJEKTAIS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2014-05-01	2017-06-30	-	Turi būti: - suorganizuoti 2 susitikimai su panašius projektus įgyvendinančiomis Lietuvos organizacijomis; - su organizacijomis, vykdančiomis ES projektus, suorganizuotas 1 bendras renginys.
				Įgyvendinta iki 2016-03-31	Su LIFE+ projektus vykdančiomis organizacijomis suorganizuoti 3 susitikimai.

- išvyka į LIFE projekto vietą Švedijoje
- Bendravimas su dviem LIFE projektais Lietuvoje

F.5 PROJEKTO AUDITAS

Veiklą įgyvendina	*Veiklos vykdymo pažanga*	*Pradžia (aktuali)*	*Numatyta pabaiga*	*Siekiami rezultatai (kūriniai)*	*Numatyti pasiekimai*
LOD	Veikla vykdoma	2014-09-30	2017-11-30	Galutinė projekto audito ataskaita turi būti pateikta su galutine projekto ataskaita.	Atlikti 4 projekto tarpiniai auditai.
Įgyvendinta iki 20016-03-31				-	Atliktas I tarpinis projekto auditas (2015-03-06). II tarpinis auditas planuojamas 2016 m. birželio mėn.